

การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
People's Participation in Location Development in Ham Subdistrict Municipality,
Mueang District, Chiang Mai Province

พระสัญญา ฐานบุญโน (จันระวัง)

อภิรมย์ สีดาคำ

นพดณ ปัญญาวิรัตน์

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่

Phra Sanya Tanpunno (Janravang)

Apirom Sidakham

Noppadon Panyaweerat

Faculty of Social Sciences Mahachulalongkornrajavidyalaya Chiang Mai Campus

Corresponding author E-mail: sanya080033@gmail.com

วันที่รับบทความ: 2 มีนาคม 2567; วันที่แก้ไขบทความ 5 มีนาคม 2567; วันที่ตอบรับบทความ: 8 มีนาคม 2567

Received: March 2, 2024; Revised: March 5, 2024; Accepted: March 8, 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับ เปรียบเทียบ และปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นงานวิจัยแบบผสมวิธี ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ ในการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากรในเขตปกครองเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม จำนวน 379 คน เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน t-test F-test การวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 10 รูป/คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิควิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ หลักการบริหารนิยธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และการมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาครัฐและประชาชน ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลของการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 3) ปัญหา อุปสรรค เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่น พบว่าขาดการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาหรือความต้องการของเครือข่ายในการพัฒนาท้องถิ่น ขาดการมีส่วนร่วมสังเกตการณ์ การร่วมทำงานของผู้เกี่ยวข้องภายนอกที่มาร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ขาดการติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ หรือ

กิจกรรมที่เกี่ยวกับการการพัฒนาท้องถิ่น และข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่น พบว่าควรส่งเสริมมีส่วนร่วมในการตัดสินใจวางแผนขั้นตอนการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่น ควรส่งเสริมมีส่วนร่วมในการพิจารณาตรวจสอบ ทบทวนและแก้ไขโครงการหรือกิจกรรมในการพัฒนาท้องถิ่นก่อนนำไปใช้จริง

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม; การพัฒนาท้องถิ่น; หลักการบริหารนิยธรรม

Abstract

The purpose of this research article is to study the levels, compare and solve problems, obstacles, and suggestions for public participation in local development in Fa Ham Subdistrict Municipality, Mueang District, Chiang Mai Province. It is a combined method research. Between quantitative research and qualitative research in quantitative research the sample group was 379 people in the Fa Ham Subdistrict Municipality. Data were collected using a questionnaire. Analyze data Using statistics such as frequency, percentage, mean, and standard deviation. Pearson correlation coefficient, t-test, F-test. Qualitative research with in-depth interviews with a group of 10 key informants/person. Data were analyzed using content analysis techniques.

The results of the study found that 1) the level of public participation in local development in Fa Ham Subdistrict Municipality, Mueang District, Chiang Mai Province, including the principles of Aparihaniyadhamma. Overall, it is at the highest level. and the participation of government networks and citizens in all 4 areas, overall, at the highest level. 2) The results of comparing public participation on public participation in local development in the municipality. Fa Ham Subdistrict, Mueang District, Chiang Mai Province Classified according to personal factors It was found that people of different genders, ages, education levels, and occupations had different opinions on public participation in local development in Fa Ham Subdistrict Municipality, Mueang District, Chiang Mai Province. Overall different Statistically significant at 0.05 3) Problems and obstacles regarding people's participation in local development. It was found that there was a lack of participation in presenting problems or needs of the network in local development. Lack of participation and observation Collaboration of external stakeholders who participate in local development Lack of follow-up on project performance or activities related to local development and suggestions for ways

of participation of citizens in local development It was found that participation in decision-making and planning procedures should be encouraged. Carrying out local development work Participation in consideration and inspection should be encouraged. Review and revise projects or activities in local development before putting them into practice.

Keywords: Participation; Local Development; Aparihaniyadhamma

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการกำหนดนโยบาย การปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงิน และการคลัง มีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ และกำหนดให้การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องทำเท่าที่จำเป็นและต้องเป็นไปเพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชน ในท้องถิ่นหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม (มาตรา 282, 283, 284) ส่วนในด้านการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นนั้น ได้กำหนดให้มีกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงการกระจายอำนาจเพิ่มขึ้นให้แก่ท้องถิ่นเป็นสำคัญ โดยมีสาระสำคัญ คือ การกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง และการจัดสรรสัดส่วนภาษีและอากรระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยคำนึงถึงภาระหน้าที่ของรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560) นอกจากนี้รัฐธรรมนูญยังได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ความรับผิดชอบกว้างขวางกว่าเดิมหลายประการ เช่น กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ทั้งมีสิทธิ จัดการศึกษาอบรมวิชาชีพที่มีความเหมาะสมกับท้องถิ่นโดยให้เป็นไปตามความต้องการและความเหมาะสมของท้องถิ่นนั้น รวมไปถึงการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นอีกด้วย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560)

การให้โอกาสประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาท้องถิ่น โดยเริ่มตั้งแต่การมีส่วนร่วมคิดค้นหาสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น การหาแนวทางแก้ไขปัญหา การตัดสินใจเลือกแนวทางการวางแผนการแก้ไขปัญหารวมทั้งการร่วมปฏิบัติในกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นที่จัดขึ้นในชุมชน และการประเมินผลงานกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติไปแล้วซึ่งการมีส่วนร่วมในลักษณะดังกล่าว เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ประชาชนได้ลงมือกระทำกิจกรรม โดยเป็นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และทำให้ทราบถึงวิธีที่จะจัดการกับปัญหาของตนเองและชุมชนได้อย่างถูกต้อง และทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

นอกจากนั้น ยังช่วย ให้ประชาชนเกิดการคิดเป็น ทำเป็น และมีความรู้สึกว่ากิจกรรมเหล่านั้น พวกตนมีส่วนเป็นเจ้าของ โครงการอย่างแท้จริง โดยที่รัฐได้มุ่งเน้นและส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาในท้องถิ่น (Cohen, J.M., & Uphoff, N.T., 1980)

ในปีงบประมาณ 2561-2564 เทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม ได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาสี่ปี ด้านการพัฒนาสังคม ซึ่งมีแผนพัฒนาท้องถิ่นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.2548 ให้ค้ำค้ำและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนทั้งในปัจจุบันและอนาคตมีการปฏิบัติตามแผนงานโครงการที่กำหนดให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในเวลาที่กำหนด มีการควบคุมติดตามวัดและประเมินผล โดยการบริหารจัดการตามแผน แผนงาน โครงการนั้นจะต้องเป็นการบริหารจัดการที่ดี มีความโปร่งใสและพร้อมที่จะให้มีการตรวจสอบทั้งโดยหน่วยงานของรัฐ และประชาคม การพัฒนาของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นประโยชน์และส่งผลต่อความเจริญของท้องถิ่นดียิ่งขึ้น จึงได้จัดทำวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ (เทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม, 2559)

การวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่เกี่ยวข้อง สำหรับความสำเร็จในการดำเนินงานการพัฒนาในด้านต่างๆ ภายในองค์การให้มีความสอดคล้องกับ แผนยุทธศาสตร์ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดียิ่งขึ้น ส่งผลให้เกิดกระบวนการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

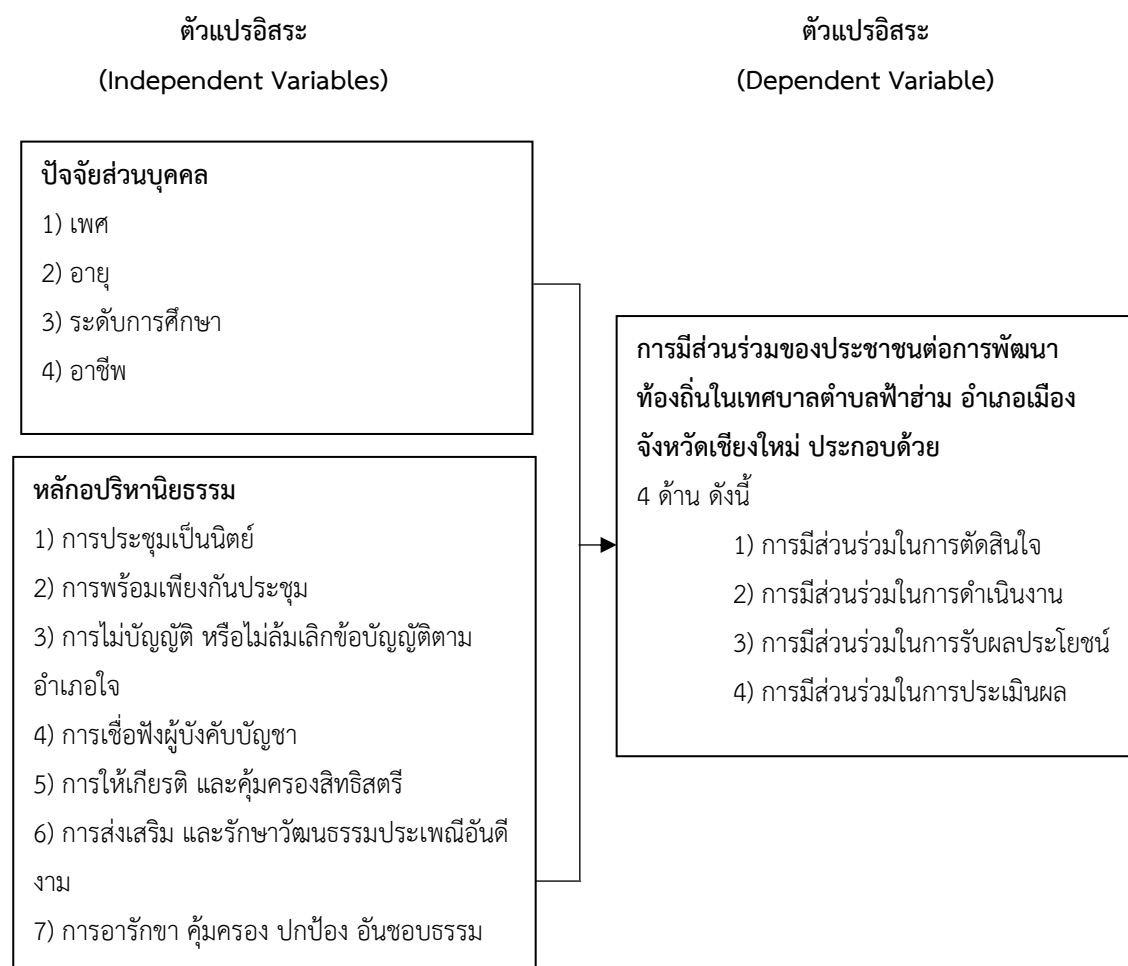
1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยของนักวิชาการข้างต้นผู้วิจัยได้นำมาเป็นฐานคิดหลักในการกำหนดตัวแปรสำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ที่สอดคล้องกับงานวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ นำเสนอกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และหลักพุทธธรรม ได้แก่ อปทานิยธรรม ดังนี้ 1) การประชุมเป็นนิตย 2) การพร้อมเพียวกัณประชุม 3) การไม่บัญญัติ หรือไม่ล้มเลิกข้อบัญญัติตามอำเภอใจ 4) การเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา 5) การให้เกียรติ และคุ้มครองสิทธิสตรี 6) การส่งเสริม และรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม 7) การอารักขา คุ้มครองปกป้อง อันชอบธรรม

ตัวแปรอิสระ (Dependent Variable) ได้แก่ การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ตามแนวคิดทฤษฎีของ โคเฮน และอัปฮอฟ (Cohen and upHoff) ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) และวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

การวิจัยเชิงปริมาณ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ประชาชนที่อยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 6,896 คน โดยผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) และวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Sampling) โดยใช้สูตร Taro Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 379 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) แบบสอบถามโดยการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยจะใช้พัฒนาขึ้นตามกรอบแนวคิดการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับหลักพุทธธรรม (อปปริหานิยธรรม) เพื่อการมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาครัฐและประชาชนในการแก้ไขปัญหาการเกิดในพื้นที่ตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้ ดังนี้ 1) การประชุมเป็นนิตย 2) การพร้อมเพียงกันประชุม 3) การไม่บัญญัติ หรือไม่ล้มเลิกข้อบัญญัติตามอำเภอใจ 4) การเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา 5) การให้เกียรติ และคุ้มครองสิทธิสตรี 6) การส่งเสริม และรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม 7) การอารักขาคุ้มครอง ปกป้อง อันชอบธรรม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับได้แก่การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ตามแนวคิดทฤษฎีของ Cohen, J.M., & Uphoff, N.T (1980) ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision making) 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation) 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทาง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามปลายเปิด แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน แล้วนำมาคำนวณหาความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha C = Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นในภาพรวมเท่ากับ 0.885

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถึงนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านตำบลตำบลฟ้าฮ่าม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจาก

ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งในการแจกแบบสอบถามผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจกและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ข้อคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวิจัยเชิงคุณภาพ

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ทำการศึกษามีได้กำหนดรูปแบบการวิจัย โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Selection) โดยแบ่งผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In – depth Interview) จำนวน 10 รูป/คน ประกอบด้วย 1) นักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา จำนวน 1 รูป 2) ตัวแทนเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม จำนวน 3 คน 3) นักวิชาการด้านรัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน 1 คน 4) ตัวแทนชุมชนเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม จำนวน 5 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยจะใช้พัฒนาขึ้นตามกรอบแนวคิดการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์ ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับหลักพุทธธรรมกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ แล้วนำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบข้อคำถาม และนำมาแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และกรรมการควบคุมสารนิพนธ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถึงผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสัมภาษณ์ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูล ซึ่งในการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา (Descriptive Content Analysis) ตามเกณฑ์การวิเคราะห์เนื้อหา ดังนี้ 1) วางเค้าโครงของข้อมูล โดยการทำรายชื่อคำหรือข้อความที่จะถูกนำมาวิเคราะห์ แล้วแบ่งไว้เป็นประเภท (Categories) เพื่อให้การวิเคราะห์มีความสม่ำเสมอ และสามารถตัดสินได้ว่า จะดึงคำหรือข้อความใดออกมาจากเอกสารหรือตัวบทและจะทิ้งคำหรือข้อความใดออกไป 2) คำนึงถึงบริบท (Context) หรือสภาพแวดล้อมประกอบของข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์ โดยมีการโยงเข้ากับกรอบแนวคิดการวิจัยเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลให้มีความกว้างขึ้นและนำไปสู่การอ้างอิงกับข้อมูลอื่น ๆ ได้ 3) ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เมื่อได้ทำการสัมภาษณ์ที่กำหนดไว้เรียบร้อยแล้วผู้วิจัยได้ใช้วิธีการถอดถ้อยคำการสัมภาษณ์จากเครื่องบันทึกเสียง พร้อมทั้งรายละเอียดเพิ่มเติมจากการจด

บันทึก โดยการทำการคัดลอกข้อความและบันทึกอย่างละเอียดเพื่อตีความและกำหนดประเด็นที่สำคัญได้อย่างถูกต้องและเชื่อถือได้ แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา ซึ่งในการวิเคราะห์นั้นผู้วิจัยใช้การถอดข้อความทั้งหมดในภาพรวมแล้วนำข้อความมาทำการวิเคราะห์ในแต่ละประเด็นและแต่ละกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้การวิจัยครั้งนี้สามารถตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้อย่างถูกต้อง

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ หลักการบริหารนิยธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.60$, S.D. = 0.710) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้ การประชุมเป็นนิตย การพร้อมเพียงกันประชุม การไม่บัญญัติหรือไม่ล้มเลิกข้อบัญญัติตามอำเภอใจ การเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา การให้เกียรติ และคุ้มครองสิทธิสตรี การส่งเสริม และรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม และการอารักขา คุ้มครอง ปกป้อง อันชอบธรรม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

	หลักการบริหารนิยธรรม	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	การประชุมเป็นนิตย	4.58	0.71	มากที่สุด
2.	การพร้อมเพียงกันประชุม	4.63	0.72	มากที่สุด
3.	การไม่บัญญัติ หรือไม่ล้มเลิกข้อบัญญัติตามอำเภอใจ	4.62	0.72	มากที่สุด
4.	การเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา	4.60	0.71	มากที่สุด
5.	การให้เกียรติ และคุ้มครองสิทธิสตรี	4.61	0.71	มากที่สุด
6.	การส่งเสริม และรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม	4.59	0.71	มากที่สุด
7.	การอารักขา คุ้มครอง ปกป้อง อันชอบธรรม	4.57	0.70	มากที่สุด
	ภาพรวม	4.60	0.71	มากที่สุด

สำหรับการมีส่วนร่วมของของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด $\bar{X}= 4.60$, S.D. = 0.73) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision making) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

การมีส่วนร่วมของของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่น		ระดับความคิดเห็น		
ทั้ง 4 ด้าน		$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1.	ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision making)	4.58	0.72	มากที่สุด
2.	ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation)	4.61	0.74	มากที่สุด
3.	ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits)	4.59	0.72	มากที่สุด
4.	ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation)	4.60	0.74	มากที่สุด
ภาพรวม		4.60	0.73	มากที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยจำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามสมมติฐานการวิจัย โดยสรุปภาพรวมตามสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

สมมติฐาน	ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม	ค่าทดสอบ	ค่า Sig.	ผลการศึกษา	
					ยอมรับ	ปฏิเสธ
1	เพศ	การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม	t-test	0.03	✓	-
2	อายุ	การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม	F-test	0.03	✓	-
3.	ระดับการศึกษา	การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม	F-test	0.03	✓	-
4.	อาชีพ	การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม	F-test	0.03	✓	-

สรุปได้ว่าประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวม แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐาน

3. ปัญหา อุปสรรค เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่น พบว่าขาดการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาหรือความต้องการของเครือข่ายในการพัฒนาท้องถิ่น ขาดการมีส่วนร่วมสังเกตการณ์การทำงานของผู้เกี่ยวข้องภายนอกที่มาร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ขาดการติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ หรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการการพัฒนาท้องถิ่น และ

ข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่น พบว่าควรส่งเสริมมีส่วนร่วมในการตัดสินใจวางแผนขั้นตอนการ ดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่น ควรส่งเสริมมีส่วนร่วมในการพิจารณาตรวจสอบ ทบทวนและแก้ไขโครงการหรือกิจกรรมในการพัฒนาท้องถิ่นก่อนนำไปใช้จริง

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิจัยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ หลักอุปถัมภ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้ การประชุมเป็นนิตย การพร้อมเพียงกันประชุม การไม่บัญญัติหรือไม่ล้มเลิกข้อบัญญัติตามอำเภอใจ การเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา การให้เกียรติ และคุ้มครองสิทธิสตรี การส่งเสริม และรักษาวินัยธรรม ประเพณีอันดีงาม และการอารักขา คุ้มครอง ปกป้อง อันชอบธรรม และการมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาครัฐและประชาชน ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision making) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) เนื่องจากประชาชนมีความตระหนักและเข้าใจต่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างแท้จริงต่อท้องถิ่นของตนเอง ดังนั้นการพัฒนาจะขึ้นอยู่กับประชาชนอย่างเดียวไม่ได้ ต้องมีองค์กร ภาคส่วนต่างๆ ที่เข้ามาหนุนเสริมในการพัฒนาอย่างเป็นระบบ และที่สำคัญประชาชนคิดว่าทุกองค์กรควรมีหลักธรรมที่ยึดถือปฏิบัติเพื่อให้องค์กรมีความสามัคคีและนิติธรรมในการทำงานร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของดาวรุ่ง โสฬส และคณะ (2566) การมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาครัฐและประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าในพื้นที่ตำบลแม่เหียะ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาครัฐและประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าในพื้นที่ตำบลแม่เหียะ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าการมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาครัฐและประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับพระปลัดธนวัฒน์ อธิปัญญา และคณะ (2566) ได้ศึกษาเรื่องการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการ

ปกครองคณะสงฆ์ อำเภอบางบาล จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปกครองคณะสงฆ์ทั้ง 4 ด้านได้แก่ 1) ด้านการส่วนร่วมการตัดสินใจ ประชาชนมีการกำหนดเป้าหมายของกิจกรรมต่างๆ และดำเนินการบริหารร่วมกัน 2) ด้านการมีส่วนร่วมเสียสละในการพัฒนามีการวางแผนดำเนินงาน ติดตามประเมินผล 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ การช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ เพื่อเป็นการวัดผลการดำเนินงานว่าโครงการนั้นๆ มีความคืบหน้าไปบรรลุตามเป้าหมายที่ได้กำหนดมากน้อยเพียงใด ช่วยให้การตัดสินใจของคณะกรรมการและมีส่วนรวมเกี่ยวข้องช่วยกันตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการที่ดำเนินการอยู่อย่างถูกต้อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของวรเทพ แสงโอกาส และคณะ (2566) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) การป้องกันและลดผลกระทบ 2) การเตรียมความพร้อม 3) การบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน 4) การจัดการหลังเกิดภัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

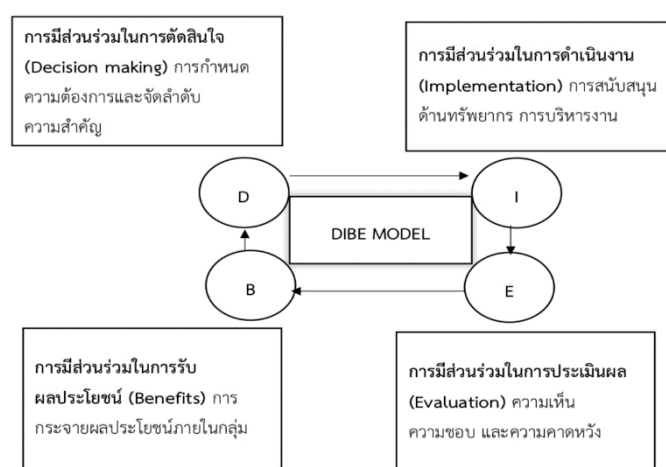
2. ผลการวิจัยเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหานเรศ โฆสภิตติโก (ฤทธิเดช) (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุมชนเชิงพุทธบูรณาการของเทศบาลตำบลศรีรัตน อำเภอศรีรัตน จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่าเปรียบเทียบความคิดเห็นของเทศบาลตำบลศรีรัตน อำเภอ ศรีรัตน จังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประชากรที่มีระดับการศึกษา อาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาชุมชนเชิงพุทธบูรณาการของเทศบาลตำบลศรีรัตน อำเภอศรีรัตน จังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

3. ผลการวิจัยปัญหา อุปสรรค เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่น พบว่าขาดการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาหรือความต้องการของเครือข่ายในการพัฒนาท้องถิ่น ขาดการมีส่วนร่วมสังเกตการณ์ การร่วมทำงานของผู้เกี่ยวข้องภายนอกที่มาร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ขาดการติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ หรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการการพัฒนาท้องถิ่น และข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่น พบว่าควรส่งเสริมมีส่วนร่วมในการตัดสินใจวางแผนขั้นตอนการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่น ควรส่งเสริมมีส่วนร่วมในการพิจารณาตรวจสอบ ทบทวนและแก้ไขโครงการหรือกิจกรรมในการพัฒนาท้องถิ่นก่อนนำไปใช้จริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาประกาศิต สิริเมโธ (ฐิตปสิทธิกร) (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ของ

ชุมชนบ้านคลองใหม่ อำเภอสามปราณ จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่าองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้ร่วมกับชุมชนในการแก้ปัญหาต่าง ๆ เริ่มตั้งแต่ให้ประชาชนร่วมรับรู้ รับทราบ ร่วมวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา และหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาเหล่านั้นร่วมกันเป็นอย่างดี ดี อนึ่ง ชุมชนมีรวมกลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ เป็นเครือข่ายประชาชน เครือข่ายกลุ่มกิจกรรมในชุมชนทำให้ สะดวกต่อการติดต่อสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน ผู้บริหารชุมชน ผู้นำชุมชน พัฒนาการ องค์การบริหารส่วนตำบล มีบทบาทเป็นผู้ให้การส่งเสริม สนับสนุนในกิจกรรมต่าง ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัทมา ปานเนตรแก้ว (2550) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสวนหลวง อำเภอมัฒนา จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่าองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องพัฒนากลไก และ กระบวนการในการมีส่วนร่วมตัดสินใจของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ต้องส่งเสริมให้ชุมชนได้มีจิตสำนึก ในการพัฒนาท้องถิ่นที่อยู่อาศัย ให้เป็นชุมชนที่เข้มแข็งสามารถร่วมกันคิด พัฒนาชุมชนของตนเองให้ดีขึ้นทำให้เกิดธรรมาภิบาล (Good Governance) ในชุมชน และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัฐพงศ์ บุญญานุวัตร (2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของ ประชาชนเขตดุสิตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าประธานชุมชนหรือ หน่วยงานของภาครัฐที่กำกับดูแลการทำงานของชุมชน ควรกระจ่ายการมีส่วนร่วมการพัฒนาชุมชน ให้ครอบคลุมหลากหลายอาชีพ และให้มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงเพื่อก่อให้เกิดการสะท้อนมุมมองที่หลากหลาย ด้านในการพัฒนาชุมชนของตนเอง ให้มีความเจริญก้าวหน้าและพัฒนาอย่างยั่งยืน

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับจากการสังเคราะห์งานวิจัย เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่” ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ทำให้ผู้วิจัยได้องค์ความรู้จากการสังเคราะห์งานวิจัย ดังปรากฏเป็น DmIBE โมเดล สามารถสรุปได้ดังนี้

Dm = Decision making การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในกระบวนการของการตัดสินใจ นั้น ประการแรกสุด คือ การกำหนดความต้องการและจัดลำดับความสำคัญ จากนั้นเลือกนโยบาย และประชากรที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผน และการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

I = Implementation การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในส่วนที่เป็นองค์ประกอบ ของการดำเนินงานตามโครงการนั้นจะได้มาจากคำถามที่ว่า ใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการ ได้บ้างและจะทำประโยชน์โดยวิธีใด เช่น การสนับสนุนด้านทรัพยากร การบริหารงาน การประสานงานและการขอความช่วยเหลือ เป็นต้น

B = Benefits การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณและคุณภาพแล้ว ยังต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่ม ผลประโยชน์ของโครงการนี้ รวมทั้งผลประโยชน์ในทางบวกและ ผลที่เกิดขึ้นในทางลบที่เป็นผลเสียของโครงการซึ่งจะเป็นประโยชน์และเป็นโทษต่อบุคคลในสังคม

E = Evaluation การมีส่วนร่วมในการประเมินผล สิ่งสำคัญที่จะต้องสังเกตคือ ความเห็น ความชอบ และความคาดหวัง ซึ่งจะมีอิทธิพลสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคล ในกลุ่มได้

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 เทศบาลเมืองฟ้าฮ่ามควรมีนโยบายเปิดโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือคัดค้านในกรณีที่เห็นว่าการดำเนินการพัฒนาท้องถิ่นมีผลกระทบและเกิดปัญหาต่อเครือข่าย

1.2 เทศบาลเมืองฟ้าฮ่ามควรมีนโยบายการพัฒนาท้องถิ่นของเครือข่ายสอดคล้องกับสภาพปัญหาตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึงและเพียงพอ

1.3 เทศบาลเมืองฟ้าฮ่ามควรมีการปฏิบัติตามนโยบาย ตลอดจนเข้าร่วม โครงการ หรือกิจกรรมในการพัฒนาท้องถิ่น

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

2.1 มีการแสดงความคิดเห็น คำแนะนำหรือการทักท้วงต่อการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการการพัฒนาท้องถิ่น เมื่อเกิดข้อผิดพลาดหรือความบกพร่องผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น เขียนคำร้อง ทำหนังสือแจ้งหรือติดต่อด้วยตนเอง

2.2 การมีส่วนร่วมกำหนดการใช้ทรัพยากร แหล่งของ ทรัพยากรที่จะใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น

2.3 การมีส่วนร่วมในการพิจารณาตรวจสอบ ทบทวนและแก้ไขโครงการหรือกิจกรรมในการพัฒนาท้องถิ่นก่อนนำไปใช้จริง

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้หลักพุทธธรรมอื่นๆ นอกจากหลักพุทธธรรม (อปริหานิยธรรม) เช่น อิทธิบาท 4, สังคหวัตถุ 4 ฯลฯ

3.2 ควรขยายขอบเขตการวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่สู่ท้องถิ่นอื่น

เอกสารอ้างอิง

ดาวรุ่ง โสฬส, ประเสริฐ ปอนถิ่น และ อภิรมย์ สีดาคำ. (2566). การมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาครัฐและประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าในพื้นที่ตำบลแม่เหียะ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่. *วารสารสังคมศาสตร์และศาสตร์รวมสมัย*, 4 (1), 65-78.

ปัทมา ปานเนตรแก้ว. (2550). การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสวนหลวง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม. *วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต*. วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม. (2559). *ด้านการพัฒนา* ปี พ.ศ.2561-2564 ของเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. สืบค้นเมื่อ 12 พฤษภาคม 2566 จาก <https://www.faham.go.th/report.php?mode=3>

พระปลัดธนวัฒน์ อธิปัญญา, ไพรัตน์ เอิบสำโรง และ ไพวรรณ ปุริมาตร. (2566). การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปกครองคณะสงฆ์ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา. *วารสารสันติสุขปริทรรศน์*, 4 (2), 18-31.

พระมหานเรศ โฆสภิตติโก (ฤทธิเดช). (2557). *การพัฒนาชุมชนเชิงพุทธบูรณาการของเทศบาลตำบลดรีดนะ อำเภอศรีรัตน จังหวัดศรีสะเกษ*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

รัฐพงศ์บุญญาวัตร. (2552). *การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร*. รายงานวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วรเทพ แสงโอกาส,ประเสริฐ ปอนถิ่น และ อภิรมย์ สีดาคำ. (2566). การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่. **วารสารสังคมศาสตร์และศาสตร์รวมสมัย**, 4 (1), 1-15.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564)**. กรุงเทพมหานคร.

Cohen, J.M., & Uphoff, N.T. (1980). **Rural Development Participation: Concepts and Measures for Project design. Implementation and Evaluation**. New York: the Rural Development Committee. Center for International Studies. Cornell University.

Yamane, T. (1973). **Statistics an introductory analysis**. New York Harper & Row.